

IN MEMORIAM
PAVEL KLEIN

Mgr. PAVEL KLEIN, Ph.D. et Ph.D.
(11. 4. 1975 – 27. 7. 2007)

Pamatuji si ho ještě z dob magisterských studií divadelní vědy na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Pavel studoval o dva ročníky nade mnou (studium zahájil v roce 1994), ale bylo to v období, kdy katedru vedl profesor Bořivoj Srba a studium bylo důsledně založeno na kreditovém systému, takže téměř všechny přednášky i semináře byly společné a navštěvovali je posluchači od prvního až do posledního ročníku. Pavel patřil k nepřehlédnutelným osobám už svým zjevem, vysokou štíhlou postavou a černými vlasy, ale také svou inteligencí a opravdovým zájmem o obor, což se projevovalo např. jeho aktivním zapojováním se do seminárních diskuzí.

V průběhu studia navštěvoval rovněž přednášky na katedře slavistiky, což u něj mj. podnítilo zájem o ruské divadlo, na jehož vědecký výzkum se začal soustavně orientovat. Na toto téma obhájil v roce 1999 diplomovou práci *Příspěvky k dějinám ruského symbolistního divadla první vlny*. Ve studiu pokračoval v letech 1999–2002 v doktorském studijním programu – obor teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuálních médií. Habilitoval se disertační prací *Specifi-*

ka ruského symbolismu, která získala 2. místo v prestižní soutěži Teatrologické společnosti o Cenu Václava Königsmarka. Poté působil jako odborný asistent Ústavu pro studium divadla a interaktivních médií FF MU a Ateliéru scénografie Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, kde získal v roce 2006 obhájením disertační práce *Scénografové ve službách Les Ballets Russes 1909–1912. Počátky divadelní secese* druhý titul Ph.D. v oboru teorie a dějiny scénografie. Na obou fakultách realizoval přednášky (mj. o ruském dramatu a divadle údobí moderny, dějinách moderní světové i české scénografie, symbolismu a teorii vizuální komunikace) a semináře (např. metodologické či audiovizuální), zasedal v komisi pro státní závěrečné zkoušky. Vedl na stovku seminárních, bakalářských a diplomových prací, které měly mimořádný vliv na studenty, zejména v souvislosti s Pavlovou pomocí zorientovat se v dané problematice a nalézt vhodné vědecké téma pro každého z nich. Přednášel rovněž na zahraničních stážích ve Finsku (2004, 2006) a Portugalsku (2007).

Mezi těžiště jeho vědeckého zájmu patřily ruská moderna, symbolismus, teorie vizuální komunikace, dějiny moderní scénografie a brněnské Divadlo U stolu. Publikoval články v denním i odborném tisku (*Divadelní revue*, *Salto*), svými studii přispěl do nejrůznějších českých, cizojazyčných i zahraničních sborníků (viz podrobný seznam bibliografie). Je spoluautorem devíti monografií: *Symbolismus na scéně MCHAT* (2003), *Podoby současné scénografie* (2003), *Dramatika ruského symbolismu I. – III.* (2002–4), *Manifesty ruského symbolismu I. – IV.* (2002–5), které napsal s Danuší Kšicovou, Simonou Koryčánkovou a Margitou Havlíčkovou. Samostatná desátá s textem disertační práce, obhájené na DIFA JAMU, vyšla bohužel až posmrtně.

Věnoval se také dalším vědeckým i jiným aktivitám. Patřil mezi členy České asociace rusistů, zájmového sdružení *Ars comparationis* a Teatrologické společnosti (v letech 2004–2006 byl členem jejího výboru), Knihovny rady JAMU a redakční rady slovenského časopisu *Salto*, byl oponentem FRVŠ. Spolu se Světlanou Medulánovou zorganizoval v akademickém roce 2006–2007 v brněnském kině Art cyklus odborných veřejných přednášek *Resumé*, zaměřených na vnímání umění a jeho rezonanci v nás, v nichž poskytl prostor deseti různým odborníkům z oblastí uměnověd. Sám veřejně přednášel rovněž v Brněnské pobočce Židovského muzea v Praze. Kromě toho se zabýval praktickým designem: pro brněnské nakladatelství *Cesta* graficky upravil desítky publikací, navrhoval zahradní architekturu.

Pavel vynikal především obrovskou pílí a pracovitostí; za svůj nedlouhý dvaatřicetiletý život stihl toho udělat tolik, co se jinému nepoštěstí za dvojnásobek času. A přitom navíc sváděl neustálý boj se svou nemocí, která zřejmě nakonec přispěla i k jeho dobrovolnému, předčasnému odchodu z tohoto světa. Česká teatrologie přišla o nadaného odborníka, my o skvělého kolegu a přítele, který ojedinělým způsobem ctil týmovou spolupráci, neustále ostatní motivoval a podněcoval k aktivní činnosti. Nejen proto chybí a stále chybět bude...